

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

विद्यार्थी विकास मंडळ

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७.

डॉ. अभिजीत कुलकर्णी
संचालक

संदर्भ क्र. विविमं/२०२५-२६/२०८

दिनांक : १८/०९/२०२५

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्नित
सर्व महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त परिसंस्था,
विद्यापीठ परिसरातील सर्व शैक्षणिक विभाग, पुणे.

विषय : मुलींना तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम तात्काळ आयोजित करण्याबाबतच्या परिपत्रकाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणेबाबत

संदर्भ क्र : १. मा. सहसंचालक उच्च शिक्षण पुणे विभाग यांचे जाससं/उशि/पुवि/परिपत्रक/ २०२५/
ई २१७२९२९ दि. १७.०९.२०२५ चे पत्र.

२. मा. शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र शासन यांचे उशिसं/महिला धोरण/कराटे
प्र. कार्यक्रम/२०२५/ई. ७६५०६६ दि. २०.०८.२०२५ चे पत्र

३. या विभागाचे विविमं/२०२३-२४/१८२ दि. २४/०२/२०२३ चे पत्र.

महोदय/महोदया,

महिला धोरण २०१४ मुद्दा क्र. ६.१३ अन्वये “सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम किमान एकदा राबविणे.” बाबत आपणांस यापूर्वीच कळविण्यात आले आहे.

उपरोक्त संदर्भीय पत्रान्वये, महाराष्ट्र शासनाने आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था/विभागांमध्ये मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम तात्काळ आयोजित करण्याबाबतच्या परिपत्रकाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याबाबत निर्देश दिले आहेत. या संबंधीचे सविस्तर पत्र आपल्या माहितीसाठी व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत जोडले आहे.

शासन निर्देशानुसार आपणांस कळविण्यात येते की,

१. आपल्या महाविद्यालय/मान्यताप्राप्त परिसंस्था/विभागांमध्ये महिला धोरण २०१४ मुद्दा क्र. ६.१३ अन्वये मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम तात्काळ आयोजित करण्याबाबतच्या परिपत्रकाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करावी. आपले महाविद्यालय/परिसंस्थांतील उर्वरित शैक्षणिक तथा सह शैक्षणिक विभाग, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या सामुहिक सहभागातून सदर कार्यक्रमाची तात्काळ अंमलबजावणी करण्याबाबत आपण आपल्या स्तरावर योग्य ती कार्यवाही करावी.
२. आपल्या महाविद्यालय/मान्यताप्राप्त परिसंस्था/विभागांमध्ये आयोजित केलेल्या मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा अहवाल (www.Unipune.ac.in-BOD- BOD online -Login - User Name & Password - Online Services - Student Development – Menu - gov joint scheme - other joint scheme Add new - योजना निवडा - मुलींना तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा अहवाल) येथे ऑनलाईन (Online) पद्धतीने तात्काळ भरावा. ही विनंती

सदर अहवाल शासनास सादर करावयाचा असल्याने याबाबतची कार्यवाही विनाविलंब करण्याबाबत संबंधितांना सूचित करण्यात यावे. कळावे, ही विनंती.

सोबत : वरीलप्रमाणे.

(डॉ. अभिजीत कुलकर्णी)
संचालक (अतिरिक्त कार्यभार),
विद्यार्थी विकास मंडळ

**महाराष्ट्र शासन
सहसंचालक, उच्च शिक्षण, पुणे विभाग,
17, डॉ. आंबेडकर मार्ग, पुणे-1**

Web-www.jdhepune.in

E-mail:jdhepune@gmail.com

फोन नं. 020-26127833, 26051632,

फॅक्स नं. 020-26127833

जा.क्र.ससं/उशि/पुवि/ परिपत्रक/2025/ई2172929

दि. 17-09-2025

प्रति,

कुलसचिव,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.

**विषय:- महाराष्ट्रातील सर्व शाळा, विद्यापीठ व उच्च व तंत्र संस्थेमध्ये मुलींना
तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम तात्काळ आयोजित
करण्याबाबतच्या परिपत्रकाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणेबाबत.**

संदर्भ:-1. मा. उच्च शिक्षण संचालनालयाकडील पत्र क्र. उशिस/महिला धोरण/कराटे
प्र.कार्यक्रम/2025/ई 765066, दि. 20-08-2025

2. आपल्याकडील पत्र संदर्भ क्र. विविम/2023-24/182, दि. 24-02-2023

उपरोक्त संदर्भित विषयाबाबत मा. शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण, पुणे यांचेकडील दि.
20-08-2025 रोजीच्या पत्राचे अवलोकन करावे.

महिला धोरण 2014 मधील मुद्दा क्र. 6.13 अन्वये “सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन
महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम एकदा राबविणे” या बाबत सुचित करण्यात आले आहे. त्यानुसार
कार्यवाही करणेकरीता आपल्या स्तरावरून सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना/विद्यापीठांना
कळविण्याबाबत तसेच मा. उच्च शिक्षण, संचालनालयाच्या पत्रात नमूद केलेल्या मुद्द्यांच्या अनुषंगाने
संदर्भ क्र. 02 नुसार आपल्याकडून कार्यवाही करण्यात आली आहे.

त्याअनुषंगाने आपल्या विद्यापीठाच्या सर्व संलग्नित महाविद्यालये तसेच विद्यापीठांच्या
याबाबतचा उक्त अहवाल संदर्भ क्र. 01 मध्ये नमुद केल्यानुसार संचालनालयाच्या
mavi.dhepune@nic.in या ई-मेल आय. डी. वर तसेच अहवालाची प्रत कार्यालयास तात्काळ
सादर करावी.

Digitally signed by
Ashok Uddhav Ubale
Date: 17-09-2025
13:17:41

(डॉ.अशोक उबाळे)
सहसंचालक (उच्च शिक्षण)
पुणे विभाग, पुणे.

सोबत : संदर्भित पत्र व सहपत्रे.

प्रत : 1. मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, शिवाजीनगर, पुणे-16.

**2.संचालक, (अतिरिक्त कार्यभार) विद्यार्थी विकास मंडळ, सावित्रीबाई फुले पुणे
विद्यापीठ,पुणे.**

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य,
४१२,ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजी नगर, पुणे-४११०१६
Web : www.dhepune.gov.in E-Mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९

क्र.उशिस/महिला धोरण /कराटे प्र. कार्यक्रम/ २०२५/ई. ७६५०६६

दि. /०८/२०२५

स्मरणपत्र क्र.१

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण.
२. कुलसचिव,
सर्व अकृषी / अभिमत/स्वयं अर्थसहायित विद्यापीठे

विषय:- महाराष्ट्रातील सर्व शाळा, विद्यापीठ व उच्च व तंत्र शिक्षण संस्थेमध्ये मुलींना तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम तात्काळ आयोजित करण्याबाबतच्या परिपत्रकाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणेबाबत.

संदर्भ:- १. संचालनालयाचे परिपत्रक क्र.उशिसं/मवि-१/महिला धोरण /२०२४/१३०२
दि.२२.२.२०२४

२. संचालनालयाचे पत्र क्र.उशिसं/मवि-१/महिला धोरण/२०२४/दि.५.९.२०२४

उपरोक्त विषयाबाबत महिला धोरण २०१४ मधील मुद्या क्र.६.१३ अन्वये " सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम एकदा राबविणे" सूचित करण्यात आले आहे. त्यानुसार कार्यवाही करणेकरीता आपल्या स्तरावरून सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना/ विद्यापीठांना कळविण्याबाबत तसेच संचालनालयाच्या पत्रात नमूद केलेल्या मुद्यांच्या अनुषंगाने जी कार्यवाही करण्यात आली असेल / करण्यात येत आहे. त्याबाबतचा अहवाल संचालनालयास सादर करण्याबाबत संचालनालयाचे पत्र दि.२२.२.२०२४ व दि.५.९.२०२४ अन्वये कळविण्यात आले होते. त्यानुसार उक्त अहवाल संचालनालयास अद्यापही अप्राप्त आहे.

तरी याबाबतचा उक्त अहवाल संचालनालयाच्या mavi.dhepune@nic.in या ई-मेल आय.डी. वर तात्काळ सादर करावा.

Digitally signed by
SUYASH MADHUKAR DUSANE
Date: 20-08-2025 18:33:23

(सुयश दुसाने)
 प्रशासन अधिकारी,
 उच्च शिक्षण संचालनालय,
 महाराष्ट्र राज्य, पुणे- १६.

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),

४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर ४११०१६.

Web : www.dhepune .gov. in

E-Mail : mavi. dhepune@gov.in

फोन नं. 020/26122119, 26051512, 26130627, 26124639

फैक्स नं. 020/26111153.

क्र.: उशिसं/मवि-१/महिला धोरण/२०२४/ १३०२

दिनांक: 22 FEB 2024

परिपत्रक

विषय: महिला धोरण २०१४ मुद्दा क्र. ६.१३ ची अंमलबजावणी करणेबाबत..

वाचा- १. शासनपत्र क्र.: संकीर्ण- २०२१/प्र.क्र.०५/आस्था-२ दि. ११.१.२०२१

२. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय- पुणे यांचे पत्र क्र: मबाविआ/
महिला धोरण/२०२०-२१ दि. १.१२.२०२०

संदर्भाकित पत्रांच्या विषयानुषंगाने कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र शासनाने सन २०१४ मध्ये ३ रे महिला धोरण जाहिर केले आहे. या धोरणातील मुद्दा क्र. ६.१३ अन्वये " सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम किमान एकदा राबविणे." सूचित करण्यात आले आहे.

सबब उच्च शिक्षण विभागाच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व महाविद्यालयांकडून महिला धोरण २०१४, मुद्दा क्र. ६.१३ नुसार कार्यवाही करणेबाबत, आपल्या स्तरावरून सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना विनाविलंब सूचित करण्यात यावे.

सर्व अकृषी विद्यापीठांनी महिला धोरण २०१४, मुद्दा क्र. ६.१३ नुसार विद्यापीठ स्तरावर तात्काळ कार्यवाही करावी.

(डॉ. शैलेंद्र देवळानकर)

शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६.

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
२. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे/अभिमत विद्यापीठे/स्वयंअर्थसहायित विद्यापीठे - महाराष्ट्र राज्य.

प्रत माहितीस्तव -

मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई -३२.

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),

४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर ४११०१६.

Web : www.dhepune.gov.in

E-Mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं.020/26122119,26051512,26130627,26124639

फॅक्स नं. 020/26111153.

क्र.: उशिसं/मवि-१/महिला धोरण/२०२४/

दिनांक: .२०२४

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.
२. कुलसचिव, सर्व अकृषी/अभिमत/स्वयं अर्थसहायित विद्यापीठे.

**विषय : महाराष्ट्रातील सर्व शाळा, विद्यापीठ व उच्च व तंत्र शिक्षण संस्थेमध्ये मुलींना
तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम तात्काळ आयोजित
करणेबाबतच्या परिपत्रकाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणेबाबत..**

- संदर्भ: १. श्री. अमर अनिता जालिंदर एकाड, संस्थापक, दीपू फाऊंडेशन यांचे पत्र
दि. ३०.८.२०२४
२. संचालनालयाचे परिपत्रक क्र.: उशिसं/मवि-१/महिला धोरण/२०२४/१३०२
दि. २२.२.२०२४

संदर्भाकित पत्रांच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, महिला धोरण २०१४ मधील मुद्दा क्र. ६.१३ अन्वये "सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम किमान एकदा राबविणे." सूचित करण्यात आले आहे.

उपरोक्त सूचनेनुसार कार्यवाही करणेबाबत, आपल्या स्तरावरून सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना विनाविलंब कळविण्याबाबत तसेच विद्यापीठांना विद्यापीठ स्तरावर उपरोक्त सूचनेची अंमलबजावणी करण्याबाबत संदर्भ क्र. २ अन्वये कळविण्यात आलेले आहे.

संचालनालयाचे पत्र दि. २२.२.२०२४ च्या अनुषंगाने पुढीलपैकी योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी. -

१. विभागीय सहसंचालक कार्यालयांच्या/विद्यापीठांच्या स्तरावरून करण्यात आलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल तात्काळ संचालनालयास सादर करावा.
२. ज्या विभागीय सहसंचालक कार्यालयांकडून/विद्यापीठांकडून अद्याप कार्यवाही झालेली नाही त्यांनी तात्काळ कार्यवाही करून त्याबाबचा अहवाल संचालनालयास सादर करावा.
३. विभागीय सहसंचालक कार्यालयांनी/विद्यापीठांनी सूचना दिल्यानंतर महाविद्यालयांनी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल आपल्या स्तरावर संकलित करून एकत्रित स्वरूपात संचालनालयास सादर करावा तसेच ज्या महाविद्यालयांनी अद्याप आपल्या निर्देशानुसार कार्यवाही केली नसेल अशा महाविद्यालयांबाबत आपल्या स्तरावरून करण्यात येत असलेल्या कारवाईबाबत संचालनालयास अहवाल सादर करावा.

उपरोक्तपैकी जी कार्यवाही करण्यात आली असेल/करण्यात येत आहे त्याबाबतचा अहवाल संचालनालयाच्या mavi.dhepune@gov.in या ई-मेल आय.डी. वर तात्काळ सादर करावा.

Signed by

Shailendra Kamalakar Deolankar

Date: 05-09-2024 15:59:48

(डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर)

शिक्षण संचालक

उच्च शिक्षण संचालनालय

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११०१६.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

विद्यार्थी विकास मंडळ

गणेशखिंड, पुणे - ४११ ००७.

डॉ. अभिजीत कुलकर्णी
संचालक

संदर्भ क्र. विविमं/२०२३-२४/१८२

दिनांक : २४/०२/२०२३

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्नित

सर्व महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त परिसंस्था,

विद्यापीठ परिसरातील सर्व संबंधित शैक्षणिक विभाग, पुणे.

विषय : महिला धोरण २०१४ मुद्दा क्र. ६.१३ ची अंमलबजावणी करणेबाबत...

संदर्भ : उशिसं/मवि-१/महिला धोरण/२०२४/१३०२ दिनांक २२/०२/२०२४ चे पत्र.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त संदर्भीय विषयांस अनुसरून आपणांस कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र शासनाने सन २०१४ मध्ये ३रे महिला धोरण जाहिर केले आहे. या धोरणातील मुद्दा क्र. ६.१३ अन्वये “सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम किमान एकदा राबविणे.” बाबत सूचित करण्यात आले आहे. या संबंधीचे सविस्तर पत्र, आपल्या माहितीसाठी व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत जोडले आहे.

मा. शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र शासन यांनी आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था/विभागांमध्ये मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविणेबाबत विनाविलंब सूचित करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

शासन निर्देशानुसार आपणांस कळविण्यात येते की, आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था/विभागांमध्ये **महिला धोरण २०१४ मुद्दा क्र. ६.१३** ची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करावी. आपले महाविद्यालय/परिसंस्थातील उर्वरित शैक्षणिक तथा सह शैक्षणिक विभाग, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या सामुहिक सहभागातून सदर अंमलबजावणी यशस्वी करण्याबाबत आपण आपल्या स्तरावर योग्य ती कार्यवाही करावी. कळावे हि विनंती.

सोबत : वरीलप्रमाणे.

(डॉ. अभिजीत कुलकर्णी)
संचालक, (अतिरिक्त कार्यभार)
विद्यार्थी विकास मंडळ

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),
४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर ४११०१६.

Web : www.dhepune.gov.in

E-Mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं. 020/26122119, 26051512, 26130627, 26124639

फॅक्स नं. 020/26111153.

क्र.: उशिसं/मवि-१/महिला धोरण/२०२४/ १३०२

दिनांक: २१.२.२०२४
22 FEB 2024

परिपत्रक

विषय: महिला धोरण २०१४ मुद्दा क्र. ६.१३ ची अंमलबजावणी करणेबाबत..

वाचा- १. शासनपत्र क्र.: संकीर्ण- २०२१/प्र.क्र.०५/आस्था-२ दि. ११.१.२०२१

२. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय- पुणे यांचे पत्र क्र: मबाविआ/
महिला धोरण/२०२०-२१ दि. १.१२.२०२०

संदर्भांकित पत्रांच्या विषयानुषंगाने कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र शासनाने सन २०१४ मध्ये ३ रे महिला धोरण जाहिर केले आहे. या धोरणातील मुद्दा क्र. ६.१३ अन्वये " सर्व शिक्षण संस्थांनी मुलींसाठी तीन महिन्यांचा कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम किमान एकदा राबविणे." सूचित करण्यात आले आहे.

सबब उच्च शिक्षण विभागाच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व महाविद्यालयांकडून महिला धोरण २०१४, मुद्दा क्र. ६.१३ नूसार कार्यवाही करणेबाबत, आपल्या स्तरावरून सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना विनाविलंब सूचित करण्यात यावे.

सर्व अकृषी विद्यापीठांनी महिला धोरण २०१४, मुद्दा क्र. ६.१३ नूसार विद्यापीठ स्तरावर तात्काळ कार्यवाही करावी.

(डॉ. शैलेंद्र देवढाणकर)

शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६.

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
२. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे/अभिमत विद्यापीठे/स्वयंअर्थसहायित विद्यापीठे - महाराष्ट्र राज्य.

प्रत माहितीस्तव -

मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई -३२.

महाराष्ट्र शासन

do.asthaite-mh@gov.in
दूरध्वनी क्र.०२२-२२८५५७६६

क्र:संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.०५/आस्था-२
४३१ विस्तार, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मंत्रालय, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मादाम कामा रोड, मुंबई-४०००३२
दिनांक: ११.०१.२०२१

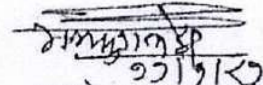
प्रति,

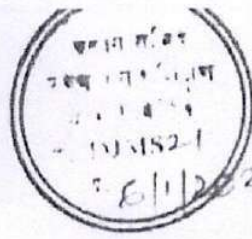
संचालक (उच्च शिक्षण/तंत्र शिक्षण/कला/ग्रंथालय)
पुणे/मुंबई.

विषय : महिला धोरण-२०१४ मध्ये आपल्या विभागाशी निगडीत असलेल्या
बाबींविषयी केलेल्या कार्यवाहीबाबत...

उपरोक्त विषयाचे महिला व बाल विकास आयुक्तालय, दिनांक ३१.१२.२०२० चे पत्र
कृपया पहावे. (सोबत जोडले आहे)

२. सदर पत्रातील सूचनांनुसार करण्यात आलेल्या कार्यवाहीची माहिती त्वरित उपलब्ध
करून द्यावी.

(अमोल उगलमुगले)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

मा.प्र. मवायिआ/मवायि/महिला विभाग/२०२०-२१/
महिला व बाल विकास आयुक्तान्वय.
२८, राणीचा बाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
दुरध्वनी क्र.०२०/२६३३००१, २, ५७
दिनांक ०१/१२/२०२०

मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
महामानव संसाधन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. प्रधान सचिव,
विधो व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. प्रधान सचिव,
पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग,
मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
अल्पसंख्यक विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. सचिव,
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग,
मंत्रालय, मुंबई
मा. सचिव,
परिवहन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. सचिव,
माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
वित्त व नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग,
मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय,
मुंबई

मा. प्रधान सचिव,
सहकार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास विभाग,
मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
उद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. सचिव,
सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. सचिव,
वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. अ.प्र. मुख्य सचिव,
सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय,
मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
पर्यटन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
गृह निर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व
मत्स्यव्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. प्रधान सचिव,
अदिवासी विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. सचिव,
उच्च तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय,
मुंबई
मा. सचिव,
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा. सचिव,
क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

विषय:- महिला धोरण-२०१४ मध्ये आपल्या विभागाशी निगडित असलेल्या बाबींविषयी केलेल्या कार्यवाहीबाबत ..

महोदय/ महोदया,

उपरोक्त संदर्भित विषयानुसार आपणास कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र शासनाने २०१४ मध्ये ३ रे महिला धोरण जाहीर केले आहे. त्यामधील तरतुदींचा आढावा घेणे, त्यात काळानुरूप बदल करणे व महिला धोरण अधिक लोकाभिमुख करण्याच्या अनुषंगाने सदर धोरणांच्या उद्दिष्टांच्या पूर्ततेबाबतचा अहवाल विधीमंडळातील महिला व बाल हक्क समिती ०१.

यांचेकडे सादर करावयाचा आहे. महिला धोरणात नमूद केलेल्या आपल्या विभागाशी संबंधित मुद्द्यांच्या अनुषंगाने विभागाने त्यांच्या सुसंगत योजनेच्या अंतर्गत केलेल्या कार्यवाहीची माहिती या सोबत जोडलेल्या परिशिष्टामध्ये भरून देण्यात यावी. त्यामध्ये लक्षपूर्तीसाठी करण्यात आलेली योजना, योजनेचे लक्ष/उद्दिष्टे, सन २०२०-२१ मध्ये ठेवण्यात आलेले लक्ष/उद्दिष्टे

मा. प्र. मवायिआ/मवायि/महिला विभाग/२०२०-२१/
महिला व बाल विकास आयुक्तान्वय.
२८, राणीचा बाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
दुरध्वनी क्र.०२०/२६३३००१, २, ५७
दिनांक ०१/१२/२०२०

(उदाहरण परिशिष्ट)

महिला धोरण- २०१४

महिला धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी धोरणातील क्रियाशील मुद्दे

विभागाचे नाव : महिला व बाल विकास विभाग

अ.क्र.	घोरणातील मुद्दा क्रमांक	तपशिल	लक्ष प्राप्तीसाठी निश्चित केलेल्या योजना	योजनेचे लक्ष्य/ उद्दिष्ट	वर्ष- २०२०-२१		वर्ष २०२१-२२ प्रस्तावित		शेरा	
					वित्तीय लक्ष्य	भौतिक लक्ष्य	वित्तीय लक्ष्य	भौतिक लक्ष्य		साध्य/ प्राप्ती
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	१५.१.१	स्त्रियांचा कामात सहभाग वाढविण्यासाठी नोकरदार महिलांसाठी प्रत्येकी महसूल विभागाच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी २०० प्रवेश क्षमतेचे किमान १ व मुंबई उपनगरात किमान २ वसतीगृहे उपलब्ध करून देण्यात येतील.	नोकरी करणाऱ्या महिलांसाठी वसतीगृहे (WVWH)	नोकरी करणाऱ्या महिलांना वाजवी दराने निवासी व्यवस्था उपलब्ध करणे.	-	६+२=८	३८	-	१०	११
										सहा विभाग व मुंबई उपनगर मध्ये एकूण ३८ नोकरी करणाऱ्या महिलांचे वसतीगृहे स्थापित आहेत. त्यांची क्षमता ७४५ इतकी आहे. लक्ष्य साध्य झालेले आहे.

महिला धोरण- २०१४ (परिशिष्ट)

महिला धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी घोरणातील क्रियाशील मुद्दे

विभागाचे नाव : उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

अ. घोरणातील क्र. मुद्दा क्रमांक	तपशील	लक्ष प्राप्तीसाठी निश्चित केलेल्या योजना	योजनाचे लक्ष/उद्दिष्ट्ये	वर्ष २०२०-२१				वर्ष २०२१-२०० प्रस्तावित				शेरा
				विनोद लक्ष	भौतिक लक्ष्य	साध्य/प्राप्ती	माध्यम/प्राप्ती	विनोद लक्ष	भौतिक लक्ष्य	साध्य/प्राप्ती		
१	२											
१	३	महिलांसाठी सनद :- शासनाचे जे विभाग महिलांसाठी योजना राबवितात, त्या योजनांची महिला कर्त्यांच्याच्या आवाजात सनद म्हणून प्रसिध्द करण्याबाबत सूचना दिल्या जातील. प्रत्येक विभागाने अशी सनद दरवर्षी तयार करून त्यात गरजेनुसार आवश्यक ते बदल करून ही सनद ३१ मे पर्यंत महिला व बाल विकास विभागाकडे सादर करणे बंधनकारक राहिल. महिला व बाल विकास विभाग सर्व विभागांकडून प्राप्त झालेली महिला १५ ऑगस्ट रोजी पुस्तिकारूपाने प्रकाशित करेल. सदर पुस्तिका शासनाच्या संकेत स्थळावरही उपलब्ध करून देण्यात येईल.	४	५	७	८	९	१०	११	१२		
२	४.२	शासनाच्या प्रत्येक कार्यालयाच्या आवाजात सनद प्रदर्शित करतांना त्या विभागाच्या योजनांमध्ये महिलांसाठी किती जागा आहेत. सदर महिलांच्या जागांमध्ये जालीन्दाय समीतार आरक्षणांनुसार किती जागा आहेत. यांचे विवरण असणे आवश्यक आहे. तसेच अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमातीच्या महिलांसाठी जागा आरक्षित असल्यात. प्रत्येक विभाग त्यांच्या आख्यातीत महिलांसाठीच्या योजनांची कोटिकोरपणे अंमलबजावणी करील व वेळोवेळी नियमितपणे त्याचा आढावा घेऊन पाठपुरावा करेल. तसेच त्यांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी अयंमकालीन अंदाजपत्रकात भरिल तरतूद करेल आणि अशा सर्व योजनांची फर्निशमेंती तयारच्यासाठी त्यांचे मूल्यमापन करणे त्या विभागावर बंधनकारक राहिल. त्यासाठी अंदाजपत्रकात भरिल तरतूद करणे व मूल्यमापन करणे बंधनकारक राहिल.										
३	४.३	प्रत्येक विभागाने अंदाजपत्रक तयार करतांना त्याच्या विविध योजनांमध्ये केलेल्या आर्थिक तरतूदीचे मूल्यमापनक व त्यांची अंमलबजावणी फर्निशमेंती विवरणानुसारक आढावा विधीमंडळातील महिला व बाल हक्क समितीतर्फे दरवर्षी सादर केले जाईल या समितीकडून तयारून तो विधानमंडळातर्फे सादर केला जाईल. ही प्रक्रिया निव्वळनियोजन व स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये ही राबविण्यात येईल व त्याची गुणवत्ता मर्यादित प्रशासकी विभाग करतील.										
		प्रशासकीय विभागाकडून सादर प्रयोजनाय उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीचा विनोदना हा महिलांसाठी प्रत्येक कामासाठीचा वापरण्यात येईल याची सुवातदारी प्रत्येक विभागाच्या प्रमुख स्वतः घेईल व तो शासनात शासन व विधीमंडळास सुलभताय असेल.										

अ. क्र.	धोरणातील मुद्दा क्रमांक	तपशिल	लक्ष प्राप्तीसाठी निश्चित केलेल्या योजना	योजनाचे लक्ष/उद्दिष्ट्ये	वर्ष २०२०-२१				वर्ष २०२१-२०० प्रस्तावित			
					वित्तीय लक्ष	भौतिक लक्ष्य	माध्यम प्राप्ती	वित्तीय लक्ष	भौतिक लक्ष्य	माध्यम प्राप्ती	साध्य/प्राप्ती	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
४	४.१.४	प्रत्येक विभागात राबविण्यात येणाऱ्या योजनांच्या त्वाभ मिलात व मुलीनाही मिळावा याकरिता नुसगट नियम व मागदर्शक तत्वे तयार केले जातील.										
५	४.२.१	महिलांचे शिक्षण										
६	५.५.१	महिलांचे हक्क, महिला धोरण व महिलाविषयक कायदे प्रत्येक महिलेपर्यंत पोहोचविणे- सदर प्रयोजनाथं माहिती व तंत्रज्ञानाचा प्रभाव वापर करून महिलांशी संबंधित कायदे, धोरण, योजना, त्यांचे अधिकार कळण्यासाठी व तातडीच्या प्रसंगी संपर्क साधने शक्य होण्यासाठी जबाबदार अधिकारी, कार्यालय, स्वयंसेवी संस्थांचे पत्ते व दुरध्वनी क्रमांकाची मालिस्तर माहिती सर्व शासकीय विभाग व कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येईल.										
७	५.५.२	सदरची माहिती शाळा, महाविद्यालय, सरकारी व खाजगी कार्यालये, सार्वजनिक संस्था, कारखाने, व्यावसायिक आस्थापना यांनी त्यांच्याशी संबंधित मुली / महिला यांच्यापर्यंत पोहोचविण्यासाठी सर्व संबंधित आस्थापनांना सूचना दिल्या जातील.										
८	६.१	शिक्षण व संशोधन - महिलांना शैक्षणिक क्षेत्रात उपलब्ध असलेल्या संधीची माहिती स्थानिक स्वराज्य संस्थानापरंतु शाळा महाविद्यालयात पोहोचविण्यात येईल.										
९	६.२	नोकरी व रोजगाराच्या निमित्त क्षेत्रातील संधी व त्याच्या निवडीविषयक समुपदेशनाचे सुविधा उच्च माध्यमिक शाळा व महाविद्यालयांमध्ये उपलब्ध करून देण्यात येईल.										
१०	६.३	शासकीय व अशासकीय स्वयंसेवी संस्थांकडून देण्यात येणाऱ्या विविध शिष्यवृत्त्या व अभ्यासवृत्ती (fellowship) विषयाची माहिती शिक्षण संस्थामध्ये प्रदर्शित करण्याच्या सूचना शैक्षणिक संस्थांच्या व्यवस्थापनास करण्यात येईल.										
११	६.५	उच्च शैक्षणिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे शिक्षण देणाऱ्या संस्थांत उपलब्ध राखिव जगा व भारताच्या जगा यांची अकडेवारी प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण झाल्यावर दारवपी संस्थेच्या आबारातच ठळकपणे प्रदर्शित करणे बंधनकारक असेल.										

क्र.	मुद्रा क्रमांक	तक्ष प्राप्तीसाठी निश्चित केलेल्या योजना	योजनाचे तक्ष/उद्दिष्टे	वर्ष २०२०-२१	वर्ष २०२१-२०२२	वर्ष २०२२-२०२३	वर्ष २०२३-२०२४
				वित्तीय तक्ष	भौतिक तक्ष	वित्तीय तक्ष	भौतिक तक्ष
१	२						
१२	६.६	उच्चशिक्षण शिष्टाचार प्रवेशासाठी महिलांना वयोमर्यादित शिथिलता देण्यात येईल.	४	६	७	८	९
१३	६.७	व्यावसायिक प्रशिक्षणासाठी मुलींना दिल्या जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्रच्या निर्देशांकांनुसार नियमितपणे पुनर्रचना केली जाईल.					
१४	६.८	विद्यार्थ्यांच्यासाठी (Ph.D) अभ्यासक्रमासाठी महिला उमेदवारांना प्राधान्याने आरक्षण ठेवण्यात येईल तसेच त्या अभ्यासातर्गत संशोधन अध्ययनासाठी असलेल्या कालावधी महिलांसाठी वाढवून देण्यात येईल.					
१५	६.९	संशोधक मार्गदर्शक म्हणून महिलांना प्राधान्याने सेरी दिली जाईल यांची खुसमखुस सर्व विद्यापीठे करतील.					
१६	६.१०	उच्च शिक्षणासाठी असलेल्या शैक्षणिक कक्षांवर हो मुलांसाठी असलेल्या दराच्या तुलनेत मुलींसाठी ०.५% कमी आहे, तो २% कमी असावा अशी शिफारस उच्च व तंत्र शिक्षण विभागामार्फत केंद्र शासनाकडे करण्यात येईल व व्याजदरातील परतावा करण्याची फरकाची रक्क शासनमार्फत अदा केली जाईल.					
१७	६.१३	सर्व शिक्षण संस्थांना मुलींसाठी तीन महिन्यांच्या कराटे प्रशिक्षण कार्यक्रम किमान एकदा राबविणे.					
१८	६.१७	सर्व विद्यापीठे, अभ्यासक्रम रचना समिती / मंडळे यांनी अभ्यासक्रमात लिंगभाव संवेदनशीलता आणण्यासाठी स्वतंत्र लिंगभाव संवेदनशीलता अभ्यासक्रम रचना समिती निर्माण करून लवकरात लवकर हा विषय अभ्यासक्रमात समाविष्ट केला जाईल.					
१९	६.१८	शिक्षक, प्राध्यापक आणि शिक्षकत्तर कर्मचारी यांना दिल्या जाणाऱ्या सर्व प्रशिक्षण कार्यक्रमात - स्वायत्त प्रशिक्षण, ऑनलाईन कार्यक्रम, संवातात आरक्षण, प्रशासकांचे प्रशिक्षण, विद्यार्थ्यांचे सर्व प्रशिक्षण कार्यक्रम या सर्व टप्प्यांवर लिंगभाव संवेदनशीलता हा विषय अंतर्भूत करणे बंधनकारक असेल.					
२०	६.२०	प्रत्येक शाळा, महाविद्यालयात ६ महिन्यांतून एकदा प्रत्येक विद्यार्थ्याची ग्रेडकाय तपासणी बंधनकारक असेल. त्यामध्ये रक्ताचाचणी, मासिक पाळीविषयक समस्या, हार्मोन्स नॉर्मल बरून, ग्री ग्रो विषयक समस्या याची तपासणी केली जाईल. शाळेत शारीरिक तपासणीच्या वेळेस स्त्री डॉक्टर किंवा महिला मदतनीस असणे सक्तीचे केले जाईल.					

क्र.सं.	प्र.क्र.सं.	योजना	योजनाचे लक्ष्य/उद्देश्ये	वर्ष २०२०-२१				वर्ष २०२१-२०२२				शेरा
				वित्तीय लक्ष्य	भौतिक लक्ष्य	साध्या/ प्राप्ती	वित्तीय लक्ष्य	भौतिक लक्ष्य	साध्या/ प्राप्ती	वित्तीय लक्ष्य	भौतिक लक्ष्य	
१	२											
२९	६.३१		दुधर व्याधीग्रस्त, गंधर्वतो, ६ व्यांगुलांतील अल्पसे असंगान्या शिक्षका / प्राध्यापिकांना अशेषांगिक कामे न देण्याबाबत सर्व विभागांना सूचना देण्यात येईल.	५	६	८	१	१०	११			१२
३०	६.३२		शिक्षकांसाठी असाधार प्रशिक्षण कार्यक्रम अनुदानित शाळा महाविद्यालयांबरोबरच विना अनुदानित शाळा, महाविद्यालयांनाही लागू करण्याबाबत निर्णय घेण्यात येईल.									
३१	६.३३		पंतप्रधानांची १५ कलमी कार्यक्रम सचर संमिती व रंगनाथ मिश्रा यांच्या शिफारशी अंमलात आणण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही करण्यात येईल.									
३२	६.३६		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व अन्यसंख्याक प्रवर्गातील स्त्रियांना (National Institute of Open Schooling) प्रवेश प्रक्रिया व प्रवेश शुल्क सुलभ करण्यासंदर्भात राज्य शासनाकडून सूचित करण्यात येईल.									
३३	६.३७		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व अन्यसंख्याक प्रवर्गातील स्त्रियांसाठी शिक्षण प्रशिक्षण महाविद्यालय स्थापन करण्याची कार्यवाही केली जाईल.									
३४	६.३८		अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती व अन्यसंख्याक प्रवर्गातील महिलांच्या प्रती संवेदनशीलता निर्माण करण्यासाठी शासकीय/अशासकीय संस्थांमधील कर्मचारी यांचेसाठी जाणीव जागृती कार्यक्रम आयोजित केले जातील.									
३५	६.३९		अनुसूचित जाती-जमातीसाठीच्या योजनांच्या धर्तीवर अन्यसंख्याक स्त्रियांसाठी सुध्दा विविध योजना राबविण्यात येतील.									
३६	६.४		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व अन्यसंख्याक वर्गात जास्तीत जास्त अंगणवाडी मध्ये पाठशाधनाची सोय केली जाईल.									
३७	६.४२		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व अन्यसंख्याक स्त्रियांसाठी उच्च व्यवसाय शिक्षण देणाऱ्या अभ्यासक्रमाची सोय करून या विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे शिक्षण घेण्यासाठी कर्ज देण्यात येईल.									
३८	६.४३		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती प्रमाणे माध्यमिक व उच्च शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्या अन्यसंख्याक महिलांसाठी विरंगव आरक्षण व शिष्यवृत्तीच्या योजना राबविल्या जातील.									
३९	६.४६		शासकीय करांवर मार्गदर्शन कार्यालय मोहलत कोटित अग्रतोल									

अ. क्र.	धारणातील मुद्दा क्रमांक	तपशील	लक्ष प्राप्तीसाठी निश्चित केलेल्या योजना	यातूनचे लक्ष/उद्दिष्ट	वर्ग २०२०-२१				वर्ग २०२१-२०० प्रस्तावित				शेरा
					वित्तीय लक्ष	भौतिक लक्ष	साध्य/प्राप्ती	वित्तीय लक्ष	भौतिक लक्ष	वित्तीय लक्ष	भौतिक लक्ष	साध्य/प्राप्ती	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
४०	६.४५	महिला व मुल्य क्रीडापटूंना भरभालू करून देण्यासाठी विशेष पावले उभारण्यात येतील त्यासाठी ---शाळा / महाविद्यालयांमध्ये महिला प्रशिक्षकांची नियुक्ती व्यवहार करणारे राहिल. तसेच महिला व क्रीडा अधिकाऱ्यांची परीक्षेची व्यवस्था येतील.											
४१		महिला क्रीडापटू, क्रीडा शिक्षक, क्रीडा अधिकारी यांच्या शिस्तबद्ध वाढ केली जाईल.											
४२		क्रीडा क्षेत्रात महिलांचे शोषण होऊ नये म्हणून तातुका व जिम्मा स्तरावर दक्षता समितीची स्थापना करण्यात येईल.											
४३		क्रीडापटू विद्यार्थ्यांसाठी खेळात सहभागी होण्यासाठी मोफत प्रवासाचा सोय करण्यात येईल.											
४४		शिक्षण हा विकासाचा पाया आहे, महाराष्ट्र हे प्रांतातील राष्ट्र आहे व मुले / मुली मिळून ९६% विद्यार्थ्यांचे नोंदणी आहे. परंतु वरच्या इयत्तांमध्ये मुलींच्या गळतीचे प्रमाण खूप आहे. त्यामुळे त्या प्रश्नाकडे लक्ष देणे गरजेचे आहे. मुलींच्या शिक्षणाचा विचार केल्याशिवाय महिला धोरण पूर्ण होऊ शकत नाही. त्यामुळे स्त्रियांच्या शिक्षणाबाबत सकारात्मक भूमिका घेतील जाईल त्यासाठी--- सर्व मुली कमीत कमी १२ वी पर्यंतचे शिक्षण तरी पूर्ण करतील याची काळजी शासन घेईल.											
४५		या मुली केवळ साक्षरच होणार नाहीत, तर व्यावसायिक व जीवन कौशल्येही शिकतील. यासाठी शासन समाजातील इतर उपक्रमशासले घटकांबरोबर प्रयत्नातील राहिल.											
४६	६.४६	मुलींच्या उच्च शिक्षणासाठी अधिक मदतीच्या रकमेत वाढ केली जाईल त्याचप्रमाणे शालेय आणि महाविद्यालयीन शिष्यवृत्तीसाठी एक विडकी योजना राबविण्यात येईल.											
४७	६.४७	उच्च, तंत्र व व्यावसायिक शिक्षणातील फी - परतावा - योजना मुस्लिम अल्पसंख्यांकांपर्यंत वाढविण्यात येईल. कारण मुस्लिम महिलांना शिक्षणाचे प्रमाण फार कमी आहे. स्थानिक गरजा लक्षात घेऊन महिलांसाठी नवीन तांत्रिक महाविद्यालये सुरु करण्यात येतील.											

अ. क्र.	घोरणातील मुद्रा क्रमांक	तपशील	लक्ष प्राप्तीसाठी निश्चित केलेल्या योजना	योजनेचे लक्ष/ उद्दिष्ट्ये	वर्ष २०२०-२१			वर्ष २०२१-२०० प्रस्तावित			अंश
					वित्तीय तक्ष	भौतिक लक्ष्य	साध्य/ प्राप्ती	वित्तीय तक्ष	भौतिक लक्ष्य	साध्य/ प्राप्ती	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४८	६.४८	पायभूत अभयारक्षक गणत - धापा - इग्रजी - संवाद कोशल्य - लखन कोशल्य यांचा अंतर्भाव केला जाईल. ज्यायोगे मुली समाजात मागे पडणार नाहीत.	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४९	६.४९	अतिथिदृष्ट्या दुर्लभ, अल्पसंख्याक अलि भागास्वर्गीय मुलींचे पदवीपर्यंतचे शिक्षण मोफत करण्यास शासन प्रयत्नशील राहील.									
५०	१०.३	राज्यभरातील वस / रेल्व स्थानक, बालार, तपेसिद्ध, पयटन स्थळे, शाळा, महाविद्यालये, काम करण्याच्या जागा या ठिकाणी पुरेशी व स्वच्छ प्रसाधनगृहे निर्माण करावीत. स्वच्छता गृहामध्ये पाण्याची व्यवस्था सक्तीची राहील. मुख्यतः पाण्याची व्यवस्था नसेल तर दंडात्मक कायदाही केला जाईल. या स्वच्छता गृहांचे व्यवस्थापन महिला गटाकडे पूर्ण व्यावसायिक तत्वावर दिले जाईल.									
५१	११.४	व्यसनोच्या दुष्परिणामांचा अभ्यासक्रमात समावेश करून शाळा व महाविद्यालयात व्यसनमुक्ती समुपदेशन केंद्र स्थापन केले जाईल. तसेच शाळा व महाविद्यालये यांच्या १०० मीटर परिसरात ना-फॅरीवाला क्षेत्र जाहीर केले आहेच त्याची कठोर अंमलबजावणी करण्यात येईल.									
५२	२१.८	महिला लोककलावंतांना, त्यांच्या पाल्यांना लोककला विषयक शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण देणाऱ्या विद्यापीठांच्या लोककला अकादमींना प्रतिवर्षी भरवि अनुदानाची तरतूद करण्यात येईल.									
५३	२२.४	पदवी, पदव्युत्तर, तंत्रिक व उच्च शिक्षण तसेच सरकारी / खाजगी नोकरीमध्ये देवदासी व त्यांच्या अपत्यांना अग्रक्रम देण्यात येईल.									
५४	२३.१.६	देहावली करणाऱ्या महिला व त्यांच्या मुलांकरिता तंत्रिक व व्यावसायिक प्रशिक्षण देण्याबाबत गांवा राज्यातील प्रभात योजनेच्या भतीवर मात योजने राज्याव्यात येईल.									
५५	२३.२.७	देहावली करणाऱ्या व्यक्तींच्या मुलींना शासन / महाविद्यालयीन शिक्षण अर्षावट सोडावे लागू नये, यासाठी त्यांना विशेषतः शैक्षणिक सुबोध उपलब्ध करून दिल्या जातील. त्यांच्या मुली यांच्याशी सल्लामसलत करून त्यांना आवश्यकतेनुसार व्यवसाय प्रशिक्षण आणि उद्योग निर्मितीचे प्रमाण्य व अर्षा दिली जाईल.									

